

VIKEND

Slučaj Drnovšek
**Pokazna vezba
iz pogrešne
diplomacije**

Strana I

Istraživanje o stavovima kosovskih Srba i Albanaca

Previše razlika i poneka saglasnost

Strane III-IV

Harold Pinter, od gnevnog pisca
do Nobelovog slavodobitnika

Zadah američkog Boga

Strana XI

Ivo Vajgl, izaslanik
predsednika Slovenije
Janeza Drnovškega

Nezavisnost Kosova će biti opcija u pregovorima

SPECIJALNO

Beograd - Samostalnost Kosova je ste realna opcija u kontekstu pregovora koji će uskoro početi i gde, naravno, treba očekivati da će se naći svi predlozi, razmišljanja u kojima se u svih ovih barem dvadesetak godina razgovara - kaže za Danas Ivo Vajgl, savetnik i specijalni izaslanik slovenačkog predsednika Janeza Drnovškega, odgovarajući na naše pitanje na čemu Drnovšek zasniva tvrdnju da je samostalnost Kosova jedina realna opcija.

- Kad počnu pregovori o jednoj toliko složenoj materiji, onda treba polaziti od toga da će oni koji budu za stolom dati čitav raspon očekivanja, razmišljanja i predloga na sto. Prema tome, nijednu stvar se ne može isključivati - kaže Vajgl.

Vajgl, međutim, na pitanje da li Drnovšek ima mandat da ubrzo proces pregovora odgovara određeno:

- Slovenija nije u situaciji da nametne bilo kome rešenja. Predsednik Drnovšek je iza predloga koji je dao stavio ne samo svoj autoritet iskustvenog političara, državnika, nego i neko svoje duboko poznavanje osjetljivosti teme.

Ivo Vajgl je juče doputovao u Beograd kako bi upoznao politički vrh SCG s detaljima slovenačkog predloga za rešenje kosovskog problema, a posetio je i Prištinu. Ministarstvo spoljnih poslova SCG, gde je ministar Vuk Drašković očekao Vajglu, saopštio je da je Drnovšek preko svog spoljnopoličkog savetnika uputio pojašnjenja svoje izjave o Kosovu i Metohiji, zbog koje je preključio otkazana njegova poseta Beogradu.

Milica Torov
Strana 3

Foto: Beta

LABUS IZRAZIO ŽALJENJE ZBOG RATNIH TRAGEDIJA U VUKOVARU

VUKOVAR - Predstavnici vlada Srbije, Hrvatske i Holandije Miroslav Labus, Kolinda Grabar-Kitarović i Agnes van der Arden potpisali su juče u Vukovaru Deklaraciju o ponovnom uspostavljanju feribot linije na Dunavu između Bača i Vukovara. Potpisnici su se složili da će otvaranje feribot linije omogućiti ne samo bolju saobraćajnu komunikaciju između Bača i Vukovara, odnosno Bačke i Slavonije, već i da je to preduslov za bolju ekonomsko-privrednu saradnju.

Posle potpisivanja Deklaracije Miroslav Labus je, kako prenosi Beta, izrazio „žaljenje zbog ratnih tragedija u Vukovaru“ i kazao da „želi da veruje da će ratni zločinci biti kažnjeni bez obzira kojoj naciji pripadaju“.

Vlada Holandije donator je feribota vrednog milion evra. Feribot linija biće otvorena na proleće iduće godine, prvi put posle devet godina.

Na fotografiji: Potpisnici Deklaracije o feribot-liniji Vukovar-Bač na „probnaj vožnji“

U ponedeljak prvi tehnički sastanak za početak pregovora Pregovori EU i SCG - 7. novembra

Beograd, Brisel - Šef Kancelarije Vlade Srbije za pridruživanje Evropskoj uniji Tanja Mišević potvrdila je juče da će u ponedeljak 24. oktobra u Briselu biti održan prvi tehnički sastanak za početak pregovora SCG sa EU o sporazumu o pridruživanju i stabilizaciji, a da

se 7. novembra očekuje prva „zvanična runda“ pregovora. Evropska komisija je predložila da pregovori EU i SCG o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju radno počnu 7. i 8. novembra, javlja Beta pozivajući se na izvore EU u Briselu. **M. M.**

Povodom napada bivšeg načelnika Resora državne bezbednosti na novinara Vuka Cvijića i Danas

Tužba protiv Gorana Petrovića i nedeljnika NIN

Strana 5

plazma® KEKS

Zoran Stanković novi ministar odbrane

Previše razlika i poneka saglasnost

Nataša Bogović

Za kosovske Albance najveći problem predstavlja nedostatak odluke o konačnom statusu, dok kosovski Srbi kao svoje najveće probleme navode nedostatak struje i bezbednost, rezultati su istraživanja koje je od 26. avgusta do 2. septembra ove godine proveo među kosovskim Albancima, Srbima s Kosova, Srbima iz Srbije i interno raseljenim Srbima s Kosova na uzorku od 2.400 ispitanika (1.200 s Kosova i isto toliko iz Srbije) uz reprezentativnost uzorka u pogledu starosti, pola, društvenog sloja, političkog i etničkog opredeljenja kao i pripadnosti geografskom području.

Istraživanje su proveli Centar za demokratiju i pomirenje u južistočnoj Evropi sa sedištem u Solunu, agencija Kosovo-Lajv iz Prištine i agencija BETA iz Beograda, uz savetodavnu pomoć dr Kolina Irvina sa Kraljičinog univerziteta u Belfastu, Severna Irsko. Ovaj izveštaj će biti upućen svojim političkim partijama na Kosmetu i u Srbiji, kao i svim velikim međunarodnim organizacijama koje deluju u regionu.

Zanimljivo je da istraživanje pokazuje da se, kada je reč o mnogim pitanjima, stavovi kosovskih Srba, Srba iz Srbije i interno raseljenih razlikuju. Grubi pogled na rezultate pokazuje da je za interno raseljene najveći problem na Kosovu pitanje povratka, dok Srbi iz Srbije kao najveći kosovski problem vide bezbednost. Mnoge probleme, poput ekonomije, uočavaju i Srbi i Albanci, ali je njihova pozicija na listi prioriteta drugačija.

Albanci, pokazuje istraživanje, konstatuju da je nedostatak sporazuma o konačnom statusu Kosova kočnica za ekonomski razvoj, uzrok nestabilnosti, a da bi ostanak Kosova u Srbiji mogao voditi novom ratu. S druge strane, Srbi veruju da bi nezavisno Kosovo vodilo novom egzodusu Srba i da ne bi doprinelo poboljšanju bezbednosne situacije. Ipak, obe strane se slažu u jednom - Kosovski Srbi je trebalo da imaju ulogu u pregovorima o konačnom statusu.

Čak 85 odsto kosovskih Albanaca smatra da je puna nezavisnost neophodna, dok je stav Srba drugačiji - 69 odsto kosovskih Srba, 65 odsto Srba u Srbiji i 73 odsto interno raseljenih smatra da je neophodno da Kosovo ostane deo Srbije. Ipak, autori ocenjuju da i unutar tih početnih stavova postoji prostor za fleksibilnost u kontekstu daljeg ostanaka snaga NATO, članstva u EU, ekonomskog razvoja, dostizanja standarda

pre statusa i mogućnosti da Srbi zadrže svoje državljanstvo. Za sve strane najmanje neprihvatljiva je opcija da Kosovo bude protektorat Evropske unije - da je ta opcija neprihvatljiva smatra 20 odsto kosovskih Albanaca, 58 odsto Srba s Kosova, 60 odsto Srba u Srbiji i 58 odsto interno raseljenih.

PRIORITETI

Kada se radi o problemima s kojima bi se trebalo suočiti, kosovski Albanci na prvo mesto stavljaju konačan status (87 odsto), nezaposlenost na Kosovu (85 odsto), slabu ekonomiju (75 odsto), i korupciju i obrazovne standarde koje je među najveće probleme uvrstilo po 70 odsto ispitanika.

Za Srbe su prioriteti drugačiji - za one koji su na Kosovu to je nedostatak struje (78 odsto), opšta i lična bezbednost (74), povratka izbeglih i raseljenih (72), konačan status (65) i problem nestalih (62). Srbi u Srbiji, s druge strane, kao najveći problem u Pokrajini vide bezbednost (83 odsto), problem nestalih (76 odsto), organizovani kriminal i konačni status (po 72 odsto) i proces povratka (71 odsto). Za 84 odsto ispitanika među interno raseljenim licima pitanja nestalih i povratka predstavljaju najveće probleme. Svega jedan odsto manje na listu prioriteta problem statusa stavlja bezbednost, 82 odsto - prava žrtava, a konačni status Kosova je među prioritetnim problemima za 79 odsto raseljenih.

Jedno od pitanja na kojima postoji veliki stepen neslaganja Srba i Albanaca je uloga Vlade Srbije na Kosovu - 49 odsto Albanaca smatra da je ona beznačajna, a među Srbima se postotak kreće od dva do četiri.

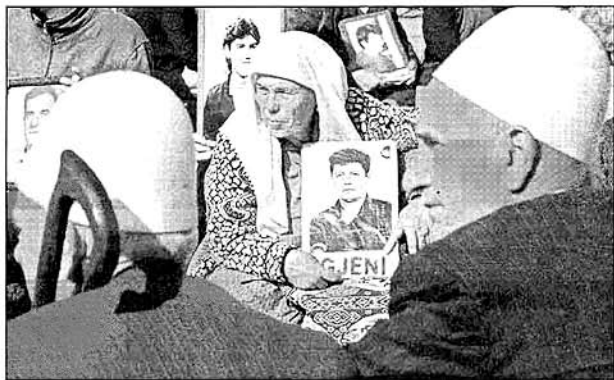
Među stavovima o kojima postoji značajan stepen neslaganja je i pitanje da li bi eventualna nezavisnost Kosova rezultirala nasiljem - 88 odsto Albanaca se s ovakvom tvrdnjom ne slaže, dok svi raseljeni Srbi misle da bi nasilje bilo neminovno. S tvrdnjom da bi nezavisno Kosovo bilo manjaka država ne slaže se 85 odsto Albanaca, i jedan do dva odsto Srba (zavisno kojoj od ispitanih grupa pripadaju). Velike razlike u stavovima Srba i Albanaca zabeležene i pri odgovorima na pitanja da li bi na nezavisnom Kosovu za sve bilo manje bezbednosti, da li bi nezavisno Kosovo bilo nebezbedno za Srbe, da li samo Beograd može rešiti kosovski problem. Svi kosovski i Srbi u Srbiji misle da kosovska vlada nije dala dovoljno garancija Srbima, dok ovakav stav podržava 35 odsto Albanaca. Stav „iluzija je da Srbi mogu držati Kosovo u svojim rukama“ kao netačan ocenjuje šest odsto Albanaca, polovina Srba s Kosova, 27 odsto Srba u Srbiji i 41 odsto raseljenih Srba. „Beograd koristi Kosovo zarad političkih poena“ je stav koji ne podržava svega tri odsto Albanaca, 41 odsto kosovskih Srba, 21 odsto Srba iz Srbije i 13 odsto raseljenih Srba. „Ostanak Kosova u Srbiji bi vodio novom ratu“ je teza s kojom se ne slaže 11 odsto Albanaca, 38 odsto kosovskih Srba, 39 procenta Srba u Srbiji i 51 odsto raseljenih Srba. Stav „samo međunarodna zajednica može rešiti pitanje Kosova“ nije tačan za osam odsto kosovskih Albanaca za 34, odnosno 27, odnosno 19 odsto Srba.

Dr Kolín Irvin: Situacija je teška

Na listi od 48 stvari koje bi mogle opterećivati međusobne odnose Albanci najčešće navode problem nepoznavanja sudbine nestalih - 73 odsto ispitanika; diskriminaciju prema Albancima tokom 1990-ih (58 odsto), neuspех u gonjenju ratnih zločinaca (41 odsto), prošlost koja je opterećena mnogim ubistvima (38 odsto), prisustvo oficira OVK u policiji (37 odsto). Sve tri grupe među Srbima na prvo mesto prepreka u odnosima stavljaju tezu da Albanci žele veliku Albaniju. Kosovski Srbi među prvih pet još ubrajaju i to što se „kosovski Albanci približavaju Tiranu, a čekuju od Srba prestanak komunikacije s Beogradom“, prisustvo oficira OVK u policiji i vojsci i nespremnost kosovskih Albanaca da osude albansko etničko nasilje. Srbi u Srbiji kao probleme vide i prošlost opterećenu mnogim ubistvima, to što Albanci ne osuđuju etničko nasilje, „približavanje Tiranu...“, i nepoznatu sudbinu nestalih, dok raseljeni ističu prisustvo oficira OVK u policiji, stav da izviniženja bez bezbednosti ne mogu biti od pomoći, albanske provokacije i nespremnost da se osudi etničko nasilje.

Na listi od 48 stvari koje bi mogle opterećivati međusobne odnose Albanci najčešće navode problem nepoznavanja sudbine nestalih - 73 odsto ispitanika; diskriminaciju prema Albancima tokom 1990-ih (58 odsto), neuspех u gonjenju ratnih zločinaca (41 odsto), prošlost koja je opterećena mnogim ubistvima (38 odsto), prisustvo oficira OVK u policiji (37 odsto). Sve tri grupe među Srbima na prvo mesto prepreka u

Čekajući odluku o konačnom statusu: Kosovski Albanci

odnosima stavljaju tezu da Albanci žele veliku Albaniju. Kosovski Srbi među prvih pet još ubrajaju i to što se „kosovski Albanci približavaju Tiranu, a čekuju od Srba prestanak komunikacije s Beogradom“, prisustvo oficira OVK u policiji i vojsci i nespremnost kosovskih Albanaca da osude albansko etničko nasilje. Srbi u Srbiji kao probleme vide i prošlost opterećenu mnogim ubistvima, to što Albanci ne osuđuju etničko nasilje, „približavanje Tiranu...“, i nepoznatu sudbinu nestalih, dok raseljeni ističu prisustvo oficira OVK u policiji, stav da izviniženja bez bezbednosti ne mogu biti od pomoći, albanske provokacije i nespremnost da se osudi etničko nasilje.

SLIČNOSTI

I dok je (kao što je prikazano u tabeli), mnogo tačaka u kojima se dve strane ne slažu, postoje i one u vezi s kojima bi se mogli uočiti slični stavovi - nedostatak informacija o nestalima, mnogo ranijih ubistva, zvaničnici OVK u policiji i vlasti, raspirivački jezik političara i medija, nedostatak međusobnog poverenja, uticaj ratnih zločinaca na politiku, neupех u gonjenju ratnih zločinaca i želju Srba da se vrate na predratni status - stavke u vezi s kojima se obe strane slažu s dužom dužom međusobnim odnosima.

Kada se radi o rešenju kosovskog problema i međusobnom poboljšanju odnosa, Albanci navode da je ključno da Beograd prestane da sanja o povratku na Kosovo (46 odsto), da bi Srbi Albanec trebalo da prihvate kao ravnopravne (28 odsto), da bi kosovski Srbi trebalo da budu nezavisni od Beograda (28 odsto), da bi Srbi javno trebalo da se izvine za greške iz prošlosti (25 odsto) i da je neophodno da se razvijaju programi razmene studenata u regionu, s EU i SAD. S druge strane Srbi misle da bi na poboljšanje odnosa pozitivno uticalo kada bi kosovske vlasti, odnosno grad Priština i stanov-

nici Kosova, aktivno pokazali da su Srbi dobrodošli, kada bi srpski verski objekti imali specijalan status, kada bi Albanci imali obaveznu da zapošljavaju Srbe, Priština prestala da sanja o nezavisnom Kosovu, počela da isplaćuje penzije kosovskim Srbima i ohrabрила povratke. U sve tri grupe Srba ovi odgovori dobili su podršku od 77 do 61 odsto ispitanika.

Autori istraživanja kao ključak navode da je evidentno da Srbi i Albanci nemaju međusobno poverenje kada je reč o bezbednosti i pravdi. Za 65 odsto Srba na Kosovu i 49 odsto raseljenih neprihvatljivo je da Kosovo uspostavi vlastito ministarstvo unutrašnjih poslova, slično je i sa sudom za ratne zločine. Nalik tome, 70 odsto Albanaca na Kosovu smatra neprihvatljivim da srpska policija čuva manastire u Pokrajini. Ali obe strane se slažu da je neophodno da krivično-pravni sistem bude efikasniji i pouzdaniji. Takođe, zanimljivo je da se niko ne protivi ideji da svi etnički motivisani zločini budu kažnjeni najstrožim kaznama. Jedna od stvari o kojima ne postoji saglasnost je budućnost Mitrovice.

KONAČNI STATUS

Istraživanje obuhvata i deo koji se odnosi na konačan status Kosova. Do je neophodno da se Beograd složi s konačnim rešenjem smatra 59 odsto Albanaca. Oni bi takođe voleli da se SAD uključe aktivnije (57 odsto smatra da je to ključno), da se međunarodna zajednica složi s konačnim statusom (56 odsto), da se na Kosovu održi referendum o tom pitanju (53 odsto). S tim u vezi, oči Srba su očigledno mnogo više uprte u Beograd. Među kosovskim Srbima, njih 70 odsto smatra da bi međunarodna zajednica trebalo da više uključi Beograd, 61 odsto drži da je ključno da pregovarači iz Beograda imaju podršku kosovskih Srba, za otvorene razgovore se zalaže njih 60

Najveći stepen neslaganja primetan je kad je u pitanju puna nezavisnost - ona je neprihvatljiva svega za jedan odsto Albanaca i za 92 odsto Srba s Kosova, 87 odsto Srba iz Srbije i 81 odsto raseljenih Srba. Kada se radi o ustavnom paketu za konačan status Kosova, puna integracija Kosova u Srbiju nema doslovce nikakvu podršku među Albancima, a da je ključna smatra 65 odsto Srba s Kosova, 64 odsto raseljenih Srba i 46 odsto Srba iz Srbije

Uzevši u obzir rezultat istraživanja, zaključuju autori, idealno rešenje kome bi trebalo težiti je uspostavljanje bezbednog Kosova čije bi stanovništvo bilo ravnopravno. Ali, kako navode, to je san za čije je ostvarenje potreban čitav ljudski vek - ukoliko ikada bude postignut. Ono što može biti postignuto, je pravi napredak ka tom idealu u smislu socijalnih i političkih reformi u kombinaciji s prikladnim ustavnim aranžmanom

NEKOLIKO STAVOVA O PRIORITETIMA O KOJIMA POSTOJI SLAGANJE

NIJETAČNO	kosovski Albanci	Srbi s Kosova	Srbi iz Srbije	raseljeni Srbi
kosovska ekonomija neće napredovati do rešavanja konačnog statusa	2%	4%	2%	22%
procedura pregovora još nije odlučena	0%	6%	2%	1%
u pregovorima kosovski Srbi nemaju dovoljno veliku ulogu	3%	4%	1%	1%
Rusija insistira na tome da Kosovo ostane deo Srbije	2%	5%	6%	6%
Kosovo će postati nestabilno ukoliko se nešto ne promeni	7%	3%	2%	1%
niko u Srbiji neće da potpiše dokument o nezavisnosti Kosova	5%	7%	10%	6%
međunarodna zajednica primenjuje različite standarde prema Srbima i Albancima	17%	3%	1%	0%
ni Srbi ni Albanci nemaju kvalitetne političare	19%	4%	2%	1%

STAVOVI O MEĐUSOBNIM ODNOSIMA U VEZI S KOJIMA NE POSTOJI SLAGANJE

NIJETAČNO	kosovski Albanci	Srbi s Kosova	Srbi iz Srbije	raseljeni Srbi
kosovski Albanci ucenjuju kosovske Srbe da prekinu kontakte s Beogradom	80%	5%	4%	2%
albanska kultura podrazumeva nasilje i osvetu	66%	3%	5%	6%
Albanci nemaju poverenje u pregovore	66%	42%	30%	49%
kosovski Albanci se približavaju Tirani, a očekuju od Srba prestanak komunikacije s Beogradom	58%	2%	2%	0%
svim Balkancima je zajednička kultura nasilja	56%	42%	37%	40%
Srbi preuveličavaju problem bezbednosti	6%	68%	67%	74%
kultura Srba podrazumeva nasilje i osvetu	15%	62%	46%	51%
Srbi provociraju	9%	61%	33%	59%
srpskim ratnim zločincima bi trebalo suditi na Kosovu	5%	59%	38%	40%
Srbi žele veliku Srbiju	2%	56%	52%	65%

Nastavak sa strane III

odsto, za stavove pre statusa opredelilo se kao važno pitanje 58 odsto Srba s Kosova, dok ih isto toliko podržava stav da međunarodna zajednica mora na jednak način da se ophodi prema svim izabranim predstavnicima bez obzira na političko opredeljenje. Srbi iz Srbije u 73 odsto slučajeva slažu se sa tezom da pregovarači iz Beograda moraju imati podršku kosovskih Srba, da bi i kosovski Srbi trebalo da imaju mesto za pregovaračkim stolom podržava 71 odsto, stav da bi prioritet Beograda u pregovorima trebalo da bude bezbednost i blagostanje kosovskih Srba podržalo je 65 odsto, 63 odsto podržava ideju da bi Beograd trebalo da razvije pregovaračku poziciju uz punu saradnju Srba s Kosova. Slične stavove podržavaju i raseljeni.

Većina predloga u vezi s pregovorima prihvatljiva je i za Albance i za Srbe. Uz nekoliko izuzetaka - referendum o konačnom statusu Kosova neprihvatljiv je za 84 (63, odnosno

52 odsto) ispitanih Srba po grupama, dok 66 odsto Albanaca sa Kosova ne podržava tezu da bi referendum o konačnom statusu trebalo da bude održan i u Srbiji. Iako svi Srbi žele da kosovski Srbi budu jedna od strana u pregovorima, kosovski Srbi imaju najveće rezerve kada je reč o izborima koji bi prethodili pregovorima. Kosovski Srbi ne žele da međunarodna zajednica nametne rešenje za Pokrajinu ukoliko pregovori propadnu (i to 46 odsto smatra neprihvatljivim), dok 54 odsto Albanaca ne želi da u pregovorima učestvuju Srpska pravoslavna crkva. Ipak, postoji i određeni stepen slaganja kada je u pitanju održavanje tajnih pregovora - to smatra neprihvatljivim 67 odsto Albanaca i 72 odsto Srba.

Konačno, kada je reč o konačnom statusu, za 81 odsto Albanaca ključna je puna nezavisnost, njih 73 odsto smatra da bi Kosovu trebalo da bude dozvoljeno da ima vlastitu armiju, 67 da bi trebalo da postane članica UN, 60 da bi trebalo da ima pravo na vlastitu spoljnu politiku, a

57 odsto podržava ideju da bi NATO trebalo da ostane u Pokrajini koliko je potrebno.

S druge strane, Srbi su saglasni u jednom - Kosovu mora ostati deo Srbije smatra 69 odsto Srba s Kosova, 65 procenata Srba iz Srbije i 73 odsto raseljenih. Među ponudjenim odgovorima u vezi s kojima postoji visok stepen saglasnosti je i da bi kosovski Srbi trebalo da imaju mogućnost da zadrže državljanstvo i da bi rešenje trebalo tražiti unutar sadašnjih granica SCG u međunarodnom pravu. Autori istraživanja primećuju da je malo dokaza o tome da postoji saglasnost u vezi s principima za konačan status. Najveći stepen neslaganja primetan je kada je u pitanju puna nezavisnost - ona je neprihvatljiva svega za jedan odsto Albanaca i za 92 odsto Srba s Kosova, 87 odsto Srba iz Srbije i 81 odsto raseljenih Srba.

Kada se radi o ustavnom paketu za konačan status Kosova, puna integracija Kosova u Srbiju nema doslovce nikakvu podršku među Albancima, a da je ključna smatra 65 odsto Srba s

Kosova, 64 odsto raseljenih Srba i 46 odsto Srba iz Srbije. Za Albance su u potpunosti neprihvatljive i sledeće opcije: republika u Srbiji i Crnoj Gori uz kontrolu svih aspekata Vlade na lokalnom nivou (po Ustavu iz 1974) i republika u Srbiji i Crnoj Gori uz kontrolu svih aspekata Vlade na lokalnom nivou i regionalni status u EU, dok ove opcije imaju i nisku podršku Srba (izuzev u jednom slučaju, manje od 10 odsto). I Kosovo kao protektorat unutar EU ima podršku po tri odsto svih ispitanih izuzev kosovskih Srba (devet odsto). Rešenja „država u sklopu EU, ali severni Kosmet ulazi u sastav Srbije“ i „država u sklopu EU sa pravom izbora državljanstva za Srbe, koji će deliti svoj kanton na severu Kosmeta sa Srbijom pod zajedničkom upravom“ nemaju nimalo podrške među Albancima, a podrška među Srbima je ispod devet odsto. Za punu nezavisnost Kosova bez izbora prava državljanstva za Srbe izjasnilo se 36 odsto Albanaca dok ovakvo rešenje nema podršku među Sr-

bima izuzev u Srbiji - dva odsto. Za uniju Kosova s Albaniom izjasnilo se 17 odsto Albanaca - Srbi, izuzev u Srbiji s jednim odsto, ne podržavaju ovu opciju, a za uniju svih albanskih zemalja podršku je dalo 30 odsto kosovskih Albanaca, dok su se Srbi izjasnili isto kao i u prethodnom slučaju.

Uzevši u obzir rezultat istraživanja, zaključuju autori, idealno rešenje kome bi trebalo težiti je uspostavljanje bezbednog Kosova čije bi stanovništvo bilo ravnopravno. Ali, kako navode, to je san za čije je ostvarenje potreban čitav ljudski vek - ukoliko ikada bude postignuto. Ono što može biti postignuto, jeste pravi napredak ka tom idealu u smislu socijalnih i političkih reformi u kombinaciji s prikladnim ustavnim aranžmanom. To, kako se ocenjuje, i mora biti cilj u pregovorima koji slede. Ipak, za primenu toga će biti potrebno puno vremena. Na sreću i Albanci i Srbi pozdravljaju uključivanje međunarodne zajednice, naročito EU čiji uticaj u regionu očigledno raste. ■